

Prof. UG, dr hab. Jan Papież

1. Socjologia edukacji

2. 30 godz.

3. III rok studia licencjackie

4. Wykład

5. Cele zajęć

Zajęcia z tego przedmiotu mają na celu zapoznanie studentów z teoriami i nurtami w

socjologii edukacji, socjopedagogicznymi zjawiskami w edukacji oraz socjopedagogicznymi aspektami funkcjonowania szkoły i jej uczestników (współpartnerów - uczniów, nauczycieli i rodziców).

6. Treści przedmiotu

Socjologia edukacji jako nauka (socjologia edukacji jako subdyscyplina socjologii,

funkcje socjologii edukacji, socjologia edukacji a pedagogika społeczna).

Analiza wybranych teorii socjologii edukacji (funkcjonalizm, teoria konfliktu, interakcjonizm, socjologia humanistyczna).

Struktura i uwarunkowania procesów edukacyjnych (składniki procesów edukacyjnych i

ich uwarunkowania, typowe środowiska wychowawcze i ich charakterystyka).

Socjologiczne problemy edukacji (ruchliwość i selekcje szkolne, wykluczenie, naznaczanie społeczne).

Teoria merytokratyczna i egalitarna w badaniach selekcji szkolnych.

Podziały społeczne, nierówności edukacyjne, autorytet i władza (naznaczenie, wykluczenie społeczne, marginalizacja).

Rola intencjonalnych i naturalnych środowisk wychowawczych w procesie edukacji i

socjalizacji w czasie wolnym.

Edukacja dla demokracji (współczesne modele demokracji opiekuńczej, przedstawicielskiej i uczestniczącej).

Dylematy budowy nowego ładu społecznego - przeszkody strukturalne i psychologiczne.

Kryzys i anomia jako blokada rozwoju ładu społecznego.

7. Literatura:

1. Brzeziński J., Witkowski L., Edukacja wobec zmiany społecznej, Toruń 1994.
2. Gutek G. L., Filozoficzne i ideologiczne podstawy edukacji, Gdańsk 2003.
3. Hurrelmann K., Struktura społeczna a rozwój osobowości, Warszawa 1994.
4. Kwieciński Z., Socjopatologia edukacji, Warszawa 1992.
5. Meighan R., Socjologia edukacji, Toruń 1993.
6. Melosik Z., Współczesne amerykańskie spory edukacyjne, Kraków 1995.
7. Papież J., Przemiany warunków socjalizacyjno-edukacyjnych na wsi. Badania panelowe, Kraków 2006.
8. Szkudlarek T., Śliwerski B., Wyzwania pedagogiki krytycznej i antypedagogiki, Kraków 1991.
9. Wasilewski J. (red.) Współczesne społeczeństwo polskie dynamika zmian, Warszawa 2006.
10. Znaniecki F., Socjologia wychowania, t.1., Warszawa 1973.

8. Warunki zaliczenia:

Zaliczenie z oceną z wybranej i przeczytanej 1 książki i wykładów - w formie pisemnej

Prof. UG dr hab. Jan Papież

Seminarium magisterskie

Wybrana tematyka realizowana na seminariach magisterskich

1. Trajektorie edukacyjne dzieci i młodzieży (wiejskiej) - i ich uwarunkowania
2. Uczeń zdolny w systemie edukacyjnym szkoły
3. Bigoreksja, prostytutka (internetowa) - patologie czy próby poszukiwań innej normalności
4. Elementy przemocy w rytuałach inicjacyjnych (np. fala w wojsku, szkole)
5. Zmiana społeczna - przemoc - wychowanie
6. Społeczne konteksty przemocy
7. Przemoc nauczycieli wobec dzieci
8. Bezrobocie i jego społeczne następstwa
9. Bieda, ubóstwo, alkoholizm, narkomania - nowa jakość zjawisk społecznych
10. Poczucie samotności a zachowania antyspołeczne uczniów
11. Autoagresja i samobójstwo jako przejaw poczucia, że istnienie moje i świata nie ma sensu
12. Nierówności społeczne w Polsce, w okresie zmiany systemowej i trwania demokracji parlamentarnej, szanse życiowe, zamknięcie społeczne, nierówności społeczne w położeniu materialnym, dostępie do usług społecznych (edukacyjnych) i satysfakcjonujących ról społecznych
13. Naznaczenie społeczne jako perspektywa naukowa problemów społecznych
14. Mechanizmy naznaczenia społecznego
15. Naznaczenie społeczne - normalizacja

Na seminarium studenci mogą realizować własne tematy lub wspólnie uzgodnione z promotorem. Zapraszam na konsultacje: Gdańsk Oliwa, ul Bażyńskiego 4 p. A413, środa w godz. 12 - 14.

Tematy (robocze) prac magisterskich - II rok MSU studia stacjonarne

1. Borucka Kamila - Trajektorie edukacyjne młodzieży (na przykładzie uczniów liceów ogólnokształcących i szkół zawodowych)
2. Fidura Anna - Kariera zawodowa kobiet a macierzyństwo (na przykładzie wybranych mieszkanek Elbląga)
3. Fobke Hanna - Polska migracja zagraniczna po wejściu do Unii Europejskiej
4. Jankowska Katarzyna - Świat wartości młodzieży gimnazjalnej
5. Jancyński Jakub - Zjawisko agresji wśród subkultury kibiców piłkarskich

6. Konkol Magdalena - Przeobrażenia współczesnej rodziny polskiej
7. Lis Marcin - Społeczno- kulturowe zachowania konsumenckie w społeczeństwie ponowoczesnym
8. Łuczak Karol - Edukacja obywatelska wśród młodzieży gimnazjalnej
9. Makuch Joanna - Metody szkoleniowe jako narzędzie wspomagające proces edukacji osób dorosłych
10. Nadolna Agata - Wpływ edukacji przedszkolnej na rozwój społeczny dzieci
11. Suchocka Karolina - Religijność młodzieży (na przykładzie studentów Uniwersytetu Gdańskiego)

Tematy (robocze) prac magisterskich - II rok MSU studia niestacjonarne

1. Bieńkowska Elżbieta - Pozycja ucznia zdolnego w klasie szkolnej
2. Dybała Agnieszka - Człowiek w społeczeństwie konsumpcyjnym (na przykładzie wybranej grupy młodzieży, dzieci, osób dorosłych oraz starszych)
3. Jabrocka Iwona - Obraz miasta Sopotu w opinii jej mieszkańców
4. Łoszkowska Agnieszka - Autorytet w opinii rodziców i młodzieży (na przykładzie badań gimnazjalistów miasta Biskupiec)
5. Szliep Natalia - Aspiracje życiowe młodocianych przestępców (na przykładzie badań wychowanków i opiekunów ze Schroniska dla Nieletnich Przestępców w Chojnicach)
6. Żaczek Kinga - Praca, nauka i zabawa jako podstawowe czynności w życiu człowieka (na przykładzie badań studentów Uniwersytetu Gdańskiego)